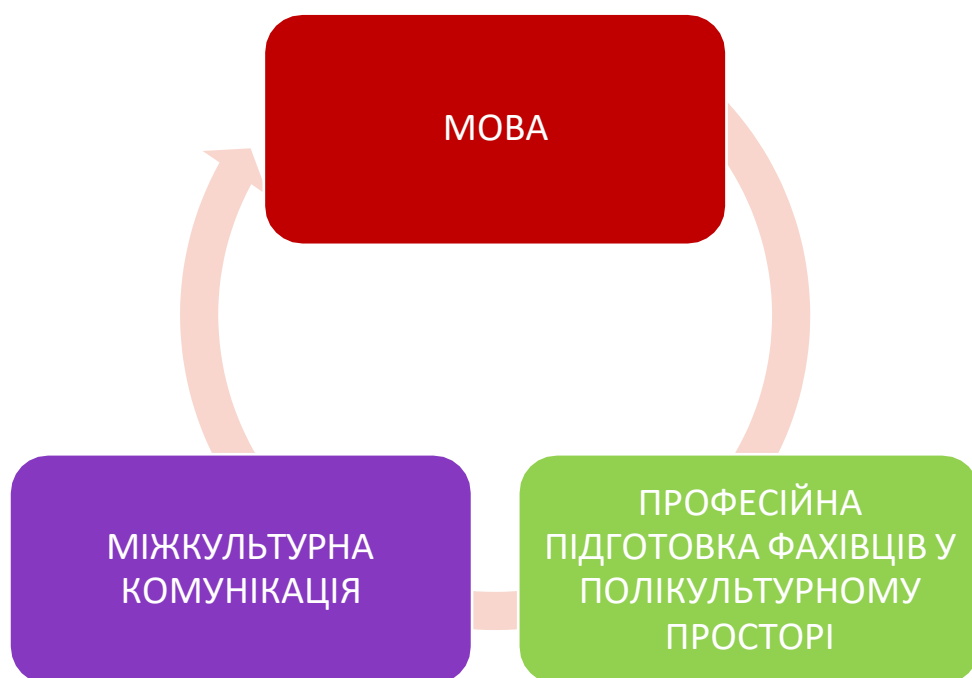

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

ХАРБІН – 2022

ОДЕСА – 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Харбінський інженерний університет

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Харбін – 2022

Одеса – 2022

Наталя Жмаєва

*кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Одеса, Україна*

ДО ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ТЕРЦІАРНОГО ПЕРЕКЛАДУ (НА МАТЕРІАЛІ ПЕРЕКЛАДУ ПОЛІТИЧНИХ ПРОМОВ)

Ключові слова: політичні промови, стратегія терціарного перекладу, тактика, операція перекладу.

Актуальність. Дослідження виконано у рамках комунікативно-функціонального підходу до перекладу, який враховує весь спектр лінгвальних та позалінгвальних чинників, які впливають на переклад у широкому сенсі цього слова, що й зумовлює його актуальність. Результати аналізу, отримані із застосуванням сучасного понятійного апарату перекладознавства, є затребуваними сучасною теорією та практикою перекладу.

Мета праці полягає у встановленні специфіки застосування стратегії терціарного перекладу на матеріалі перекладу політичних промов.

Матеріалом дослідження слугувала прощальна президентська промова Джорджа Вашингтона, виголошена 17 вересня 1796 року [1], та її переклад українською мовою, виконаний В. Горбатьком [2].

У роботі використано такі **методи:** лінгвістичний аналіз, зіставний аналіз та метод лінгвістичної інтерпретації одержаних даних.

Результати і обговорення. Сучасний етап розвитку перекладознавства, який поєднує засади класичного лінгвістичного (текстоцентричного) підходу до перекладу та засад комунікативного підходу передбачає урахування під час перекладу повного спектру лінгвальних та позалінгвальних чинників, які впливають на процес та результат перекладу. До поля зору перекладознавців потрапляють учасники процесу перекладу зі своїми комунікативними намірами, що призводить до усвідомлення обумовленості перекладу у відповідній комунікативній ситуації перекладу. Переклад розглядається як засіб задоволення потреб комунікантів (перш за все, одержувачів перекладу) та ініціаторів перекладу. Головним орієнтиром для перекладача за таких умов виступає мета перекладу.

Мета перекладу, яку ставить перед собою викладач або замовник перекладу, зумовлює добір тієї чи іншої стратегії перекладу [3].

Проведений перекладацький аналіз націлений на встановлення інвентарю тактик та операцій перекладів, які є результатами застосування стратегії терціарного перекладу.

Стратегія терціарного перекладу передбачає створення тексту перекладу, який задовольняє потреби носія МП, мета якого відмінна від мети автора оригіналу. Метою автора вихідного тексту є переконання американського народу

у важливості американської єдності. Текст перекладу створювався більш ніж за 200 років від проголошеної промови Дж. Вашингтона. Він адресований україномовному читачеві, якому апріорі не доведеться сприяти єднанню американської нації. Тож автори книги ставлять собі за мету ознайомити читача з найвідомішими промовами, які змінили світ, що й зумовлює добір стратегії терціарного перекладу.

Висновки. Стратегія терціарного перекладу, яка була застосована перекладачем, реалізована наступними тактиками.

Тактика передачі релевантної інформації демонструє відтворення усіх типів інформації першотвору – фактуальної, естетичної, фатичної та оперативної – за такими операціями перекладу: пошук еквіваленту чи перекладацького відповідника, додавання, семантичної модуляції, компенсації. Проте констатуємо значне зменшення обсягів вихідної інформації (усіх типів) шляхом застосування операцій опущення, що зумовлено метою та обраною стратегією перекладу.

Тактика передачі стилістичних характеристик тексту (включаючи відтворення індивідуального стилю автора) і / або стилістичної адаптації тексту демонструє відтворення стилістичного забарвлення ВТ та реалізована операціями відтворення лексичного реєстру ВТ, компенсації, використанням міжмовних та перекладацьких відповідностей.

Тактика відтворення формально-структурних характеристик тексту представлена операціями опущення окремих пов'язаних сегментів тексту (речень, абзаців).

Варто зауважити, що стратегія терціарного перекладу передбачає наявність різномайття цілей перекладу залежно від чинників комунікативної ситуації перекладу, що й спрямовує наступні розвідки у даному напрямку. Крім того, у якості перспектив розглядаємо розширення емпіричного матеріалу дослідження.

Література

1. Washington's Farewell Address to the People of the United States. <https://www.govinfo.gov/content/pkg/GPO-CDOC-106sdoc21/pdf/GPO-CDOC-106sdoc21.pdf>
2. Промови, що змінили світ (2019). Вид. група КМ-БУКС.
3. Жмаєва, Н. С., Корольова, Т. М. (2018) Стратегії, тактики та операції перекладу. Proceedings of XX International scientific conference "Practical Applications of Research Findings 2018". 60-63.

